

ESTHER VISSER-DEN HERTOG
(REDACTIE)

sprankelend

ESTHER VISSER-DEN HERTOOG
(REDACTIE)

sprankelend

Voorhoeve

Derde druk, januari 2016

De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2010.

Alle rechten voorbehouden, © Stichting HSV en Uitgeverij Jongbloed – Heerenveen.

© 2011 Uitgeverij Voorhoeve
Postbus 13288, 3507 LG Utrecht
www.kok.nl

Omslagontwerp: Villa Grafica
Binnenwerk: Stampwerk
ISBN 978 90 297 2477 7
NUR 707

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means – electronic, mechanical, photocopy, recording or any other – except for brief quotations in printed reviews, without the prior written permission of the publisher.

Over Genesis

Genesis is een Grieks woord, dat 'wording' betekent. En over wording, ontstaan, gaat dit Bijbelboek. In het eerste vers van dit eerste Bijbelboek gaat het direct over de wording van de wereld: God manifesteert Zich als de Schepper van hemel en aarde.

Ook de wording van de mens komt ter sprake: de schepping van de mens, de man en de vrouw, voortgekomen uit Gods hand en geschapen naar Zijn beeld.

Tenslotte gaat het ook over de wording van het volk Israël, door God uitverkoren om tot zegen van de hele wereld te zijn.

In Genesis vallen twee delen te onderscheiden: het eerste gedeelte beslaat hoofdstuk 1 – hoofdstuk 11:26. Dat gedeelte gaat over de schepping, over Adam en Eva, de zondeval, de zondvloed en de torenbouw van Babel.

Vanaf hoofdstuk 11:27 gaat het over de stamvaders van het volk Israël. De eenheid in het Bijbelboek zit in het feit dat het over dezelfde God gaat: God de Schepper is de God van Abraham, Izak en Jakob, de God van Israël. Zijn bemoeienis met het leven van de personen in Genesis bevat voor ons zoveel troost en bemoediging, maar ook waarschuwingen dat we met spanning blijven lezen.

Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium worden samen aangeduid als de vijf boeken van Mozes, omdat Mozes vaak als de schrijver van deze boeken wordt beschouwd. In het jodendom heten deze vijf boeken Tora, Wet. Wij lezen in deze boeken, ook in Genesis, zoveel verwijzingen naar de komst, de persoon en het werk van de Heere Jezus, dat de doorgaande lijn met het Nieuwe Testament duidelijk is. God de Schepper, de God van Israël is de Vader onze Heere Jezus Christus. De blijde boodschap, het evangelie, is in Genesis volop aanwezig!

GOD STAAT AAN HET BEGIN

Lezen: Genesis 1:1-12

Kerntekst: Genesis 1:1

In het begin schiep God de hemel en de aarde.

Wat een overweldigend begin van de Bijbel: meteen is God daar, in Zijn scheppende almacht. Geen beschouwingen, geen betoog vooraf. God maakt zich direct aan ons bekend als de God die orde schept in de chaos en zo Zijn hemel en aarde creëert. De God die licht brengt in de duisternis en leven waar slechts doodsheid was.

Alle bespiegelingen van wetenschappers verbleken bij deze heerlijke zelfopenbaring van God: Hij is de Schepper, de Maker van het heelal en van alles wat daarin is. Kort geleden was ik in Nepal. Wat kan dan Zijn majesteit en macht je overweldigen als je de indrukwekkende schoonheid ziet van de bergen daar. Al vóór de bergen geboren waren, bent U God. Maar evenzeer kan je getroffen worden door Gods trouw, wanneer je de bomen weer ziet uitlopen; of door Gods liefde, wanneer je staat aan de wieg van een net geboren mensenkind.

God staat aan het begin. Ook aan het begin van dit nieuwe jaar. Misschien is er vandaag duisternis in je leven, chaos in je bestaan. Maar God schept nog altijd licht en orde!

En als we door onze eigen duisternis Zijn licht niet zien? Laten we dicht bij Hem blijven, ons laten verwarmen door Zijn liefde, ons laten verlichten door Zijn Geest, door Hem te zoeken in Zijn Woord. En hoe verrassend wil God dan ook steeds weer in ons leven een nieuw begin maken. Laat je vandaag maar overweldigen door de schoonheid van de schepping. Aanbid de Schepper die door Zijn Zoon alles nieuw maakt!

COMPLEET VOOR GOD

Lezen: Genesis 1:26-27, 2:18-25

Kerntekst: Genesis 2:18

Ook zei de HEERE God: Het is niet goed dat de mens alleen is; Ik zal een hulp voor hem maken als iemand tegenover hem.

De mens wordt wel de kroon van de schepping genoemd; hij is geschapen naar het beeld van God. Dat geldt niet alleen voor de man, maar ook voor de vrouw. Lees maar in Genesis 1:27 ‘...naar het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen’. In hoofdstuk 2 wordt dan nader uitgelegd hoe God de vrouw schiep: Hij bouwde haar uit een rib van Adam. ‘Opdat zij dicht bij zijn hart zou zijn’, zegt een Joodse spreuk.

In de relatie tussen man en vrouw is door de zonde veel misgegaan. Mannen behandelen vrouwen soms als tweederangs wezens. Vrouwen accepteren soms niet de plaats van de man als hoofd van de vrouw. Hoe anders heeft God het bedoeld! God zag dat de man zonder de vrouw niet compleet was. Het woord ‘hulp’ dat voor de vrouw gebruikt wordt, is hetzelfde woord als het woord ‘hulp’ in psalm 146:5. ‘Welzalig is hij die de God van Jakob tot zijn hulp heeft.’

Wat een ereplaats voor de vrouw! We passen precies bij de man om hem tot zijn recht te laten komen. En zo komen we ook zelf tot onze bestemming. Heel speciaal en intiem in het huwelijk, als we getrouwd mogen zijn. Maar ook in het geheel van de maatschappij vullen man en vrouw elkaar aan. Zo mogen we samen (binnen het huwelijk) de aarde vervullen. Samen ook de opdracht vervullen om de aarde te beheren. Tot eer van God!

EVA'S GROTE MISSTAP

Lezen: Genesis 3:1-16

Kerntekst: Genesis 3:6

En zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en hij at ervan...

Na de eerste hoofdstukken van Genesis die vol van licht, leven en liefde zijn, komt nu die ontzettende omslag. We kennen deze geschiedenis wellicht al ons hele leven. Maar als we de tekst met een frisse blik lezen, zien we met verbijstering Eva de stap weg van God zetten. We zouden het Eva wel willen toeroepen: Eva, luister niet naar de slang, maar vraag het Vader!

Soms denk je erover na hoe de wereld eruit zou zien als Eva en Adam God niet ongehoorzaam zouden zijn geweest... Tot ik op die plaats kom waar Eva stond en ik met schaamte bedenk hoe vaak ik de twijfel aan Gods goede heilzame woorden toelaat in mijn hart. Hoe vaak ik ook daadwerkelijk iets denk, zeg of doe wat tegen Gods wil is. En wat schiet ik tekort in het leven tot Gods eer!

Dan heb ik er weinig aan om naar Eva te kijken. Dan kan ik alleen maar mijn schuilplaats zoeken bij de grote Zoon van Eva, onze Heere Jezus. Hij heeft de kop van de slang vermorzeld, de macht van de duivel verbroken. Hij heeft onze zonden verzoend en de weg tot de Vader weer ontsloten. Hij wil door Zijn Geest ook mijn leven vernieuwen, zodat ik beetje bij beetje meer op Hem mag lijken, al zou ik er zo graag meer van zien. Christus is mijn gerechtigheid.

God zij dank – ik hoef het niet te hebben van mijn initiatief, van mijn inspanning. God blijft Zijn altijd maar weer afdwalende kinderen tot Zich terugroepen. Die genade van God is mijn enige houvast.

WANDELEN MET GOD

Lezen: Genesis 5:18-32

Kerntekst: Genesis 5:22

En Henoch wandelde met God, nadat hij Methusalach verwekt had, driehonderd jaar...

Vroeger was er een boek over opvoeding met als titel: 'Aan moeders hand tot Jezus'. Geweldig, als dat kan! Je kind tot Jezus leiden. Hoe dat geweest is met Henoch, weet ik niet. Ik lees wel dat hij, nadat hij een kind kreeg, met God ging wandelen. Kennelijk bracht de geboorte van zijn zoon Methusalach hem ertoe dichter bij God te gaan leven, zelfs met God te wandelen. Dat geeft toch wel een heel intieme relatie aan.

Al wandelend mocht hij op een gegeven moment zelfs direct mee met God naar de hemel, kennelijk zonder dat droeve stervensproces, waaraan verder iedereen in dit geslachtsregister is onderworpen.

Maar voordien zal Methusalach toch wel iets geleerd hebben van zijn vader over dat wandelen met God. Hij heeft er lange jaren over kunnen vertellen – hij is de oudste mens ooit geworden. Hij heeft er zelfs over kunnen spreken met zijn kleinzoon Noach, die ook zo'n bijzondere relatie met God had. Misschien hebben die verhalen over Henoch er wel aan bijgedragen dat ook Noach wandelde met God.

Onze kinderen tot Jezus leiden. Wat zou het geweldig zijn... Maar wij kunnen in de harten van onze kinderen niet die relatie met God bewerkstelligen. Dat is puur Gods werk. Maar zelf met God wandelen is in de opvoeding wel heel belangrijk. En op die wandeling neem je je kinderen mee aan de hand. God kan dat zegenen; misschien wordt dat pas later zichtbaar in de levens van onze (klein)kinderen. Dankzij de trouw van de God van Henoch en Noach!

VOOR DE WOLKEN STAAT DE BOOG

Lezen: Genesis 9:8-18

Kerntekst: Genesis 9:16

Als deze boog in de wolken is, zal Ik hem zien, en denken aan het eeuwig verbond tussen God en alle levende wezens van alle vlees dat op de aarde is.

Wat zal de terugkeer op de droge aarde voor Noach en zijn gezin bijzonder geweest zijn: een aarde schoongewassen van alle ongerechtigheid. Wat zullen ze dankbaar geweest zijn voor het voorrecht dat zij mochten leven. Maar wat zullen ze ook veel ontzag gehad hebben voor de heiligheid van deze God, Die zo'n oordeel over al wat leefde, voltrok.

God kent zijn schepselen en Hij komt hen tegemoet met een belofte: Ik zal nooit meer heel de aarde met alles wat leeft door water doen omkomen. En als teken geeft God de regenboog. Die prachtige boog die in de wolken verschijnt na een regenbui. Wanneer de zon weer doorbreekt. Zo kunnen Noach en de zijnen bemoedigd verder.

Sindsdien heeft die boog voor vele mensen gesproken van Gods trouw in hun leven. Van hoop voor de toekomst. Ik vergeet nooit de dag van een verhuizing, een gebeuren dat altijd wat verdriet en onzekerheid meebrengt. Bij ons vertrek uit de oude woonplaats zagen wij de regenboog en bij het binnenrijden in onze nieuwe omgeving stond daar opnieuw dat teken aan de hemel. Toen kreeg de regel uit psalm 4 een diepere betekenis: 'Want U alleen HEERE, doet mij veilig wonen.'

Achter de wolken schijnt de zon. Zo bemoedigen we elkaar vaak in een moeilijke periode. De tekst van vandaag geeft aanleiding er iets aan toe te voegen: let vooral op de regenboog!

GEHOORZAAMHEID

Lezen: Genesis 12:1-5

Kerntekst: Genesis 12:1

De HEERE nu zei tegen Abram: Gaat u uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal.

God riep Abram om zijn vertrouwde omgeving te verlaten en te gaan naar een onbekend land. Deze roeping en de gehoorzaamheid van Abram aan die opdracht hebben een onvoorstelbaar grote invloed gehad op de wereldgeschiedenis en hebben dat nog steeds.

Abram mocht de stamvader worden van het volk Israël – een volk waarmee God zo'n bijzondere relatie wilde en wil onderhouden. Tot op de dag van vandaag speelt Israël, vaak tegen wil en dank, een cruciale rol in de wereldpolitiek. En bovenal mocht uit dit volk de Messias, onze Heiland, geboren worden. Daarmee is de belofte van God aan Abram, dat in hem alle geslachten van de aardbodem gezegend zouden worden, heerlijke realiteit geworden.

De gehoorzaamheid van Abram krijgt in Hebreëën 11 nog een diepere dimensie. Het ging Abram niet om zijn aardse woonplaats, noch zijn oude, noch zijn nieuwe. Ook in het land van de belofte woonde hij in tenten. Want hij verwachtte de stad die fundamenten heeft, waarvan God de Bouwer en Ontwerper is (Hebreëën 11:10).

Hoe zit dat met ons, als we Gods roeping in ons leven vernemen? Maken we het onszelf niet onnodig moeilijk als we ons teveel hechten aan het leven nu? Als we ons volledig laten bezetten door zorgen over onze toekomst hier op aarde? Laat de verwachting van ons hemelse vaderland onze gang door dit leven lichter maken!

TEGENSLAG

Lezen: Genesis 12:5-20

Kerntekst: Genesis 12:10

Er kwam hongersnood in dat land. Daarom trok Abram naar Egypte om daar als vreemdeling te verblijven, omdat de hongersnood in het land zwaar was.

Abram is gehoorzaam geweest. In Kanaän openbaart God aan Abram dat dit het land is dat Hij hem en zijn nageslacht zal geven. Abram richt op twee plaatsen in zijn nieuwe land een altaar op voor de HEERE en roept Zijn Naam aan. Maar dan komen de moeilijkheden: er breekt een zware hongersnood uit. Het lijkt Abram maar het beste zijn beloofde land te verlaten en verder te trekken naar Egypte waar kennelijk wel eten is.

Voor een veilig verblijf daar is wel een halve waarheid noodzakelijk: Sarai moet zeggen dat ze de zus van Abram is (zij is Abrams halfzus). We lezen niet dat Abram in Egypte een altaar voor de HEERE bouwde. Al met al lijkt dat niet de periode in Abrams leven van het grootste geloofsvertrouwen. Dankzij Gods genadig ingrijpen komt alles weer goed.

Voor ons zijn uit dit gedeelte verschillende lessen te trekken. Je kunt je afvragen hoe het kan dat God toeliet dat Abram door een hongersnood geplaagd werd. Hij ging toch de weg van de Heere en dan mag je toch zegen verwachten? Wanneer wij in ons leven gehoorzaam de weg gaan die de Heere ons wijst, betekent tegenslag niet meteen dat we op het verkeerde spoor zitten. Dienst aan God is geen garantie voor aards geluk en voorspoed. En zeker geen reden om dan zelf maar een route uit te stippelen. Er valt veel te leren op de weg die God met een mens wil gaan. Dat gold voor Abram, dat geldt ook voor ons.

AAN GODS VADERHART

Lezen: Genesis 15:1-6

Kerntekst: Genesis 15:1

Na deze dingen kwam het woord van de HEERE tot Abram in een visioen: Wees niet bevreesd, Abram, Ik ben voor u een schild, uw loon zeer groot.

De moeilijkheden voor Abram in Kanaän houden aan: problemen met neef Lot, die voor zich het beste, vruchtbaarste deel van het land kiest. Een veldtocht zelfs om Lot en de koningen van Sodom en Gomorra te ontzetten. Hij heeft overigens wel een les geleerd: hij wijst beloning van de kant van de koningen af. Abram verwacht zijn rijkdom alleen van God.

Dan begint hoofdstuk 15 en kennelijk heeft Abram wel wat bemoediging nodig. God begint tenminste met: 'Wees niet bevreesd, Abram'. En dan komt die heel speciale, ontroerende, persoonlijke belofte: 'Ik ben voor u een schild, uw loon zeer groot'. Hier troost God Abram, niet door hem allerlei beloften van voorspoed en welvaart te doen, maar hem te verzekeren dat Hij Zelf alles voor Abram zal zijn: veiligheid, beloning, alles wat de wereld Abram niet bieden kon.

Vervolgens stelt Abram de begrijpelijke vraag: 'Maar wat zult U mij dan geven? Wanneer zult U dan Uw belofte voor nageslacht vervullen, Heere God?' En dan, in dit kostbare ogenblik, bevestigt God Zijn eerder gedane beloften op niet mis te verstane wijze: 'Kijk eens naar de sterren- zo talrijk zal je nageslacht zijn!' God is trouw, ook aan eerdere beloften, en Abram gelooft!

We zagen gisteren dat God door moeilijke wegen ons levenslessen en geloofslessen kan leren. Vandaag wil Hij ons op die weg aan Zijn Vaderhart nemen en mogen we, over het hoofd van Abram heen, horen: 'Ik ben voor u een schild, uw loon zeer groot'. Dan blijft er niets te wensen over. Zelfs als we Hem niet begrijpen mogen we aanbidden: Heer, ik wil Uw liefde loven!

VREUGDE OM DE VERVULLING
VAN GODS BELOFTE

Lezen: Genesis 21:1-8

Kerntekst: Genesis 21:6

Sara zei: God heeft mij doen lachen; ieder die het hoort, zal met mij meelachen.

Zelden zal de geboorte van een kind zoveel vreugde gegeven hebben als de geboorte van Izak. Bij de belofte van zijn geboorte wordt gelachen, eerst door Abraham, die God vervolgens op Zijn woord gelooft. Daarna ook, vol ongeloof, door Sara. Abraham en Sara hebben vervolgens beiden mogen geloven en ervaren dat bij God niets onmogelijk is.

Sara's ongelovig lachen verandert in een lach van diepe vreugde, en de naam van hun kind, Izak, zal hun voor altijd herinneren aan die intense blijdschap. God werkt aan zijn heilsplan met Israël en de wereld, door Abraham en Sara de beloofde zoon te schenken. In die zin is de belofte van de geboorte van dit kind een heel specifieke geweest, zoals dat ook het geval was bij de geboorte van bijvoorbeeld Samuel en Johannes de Doper.

Maar voor ons allemaal, getrouwd of niet, gezegend met kinderen of kinderloos, ligt in deze geschiedenis een bijzondere les. In het eerste vers van dit hoofdstuk wordt de nadruk gelegd op het feit dat de geboorte van dit kind de vervulling van de belofte is: zoals Hij gezegd had; zoals Hij gesproken had.

God maakt Zijn Woord waar, ook in ons leven. In Zijn Woord ontvangen we heerlijke beloften, die ons met diepe vreugde kunnen vervullen als Gods Geest ons ervan verzekert dat al Gods beloften in Christus ja en amen zijn. Sara heeft een lang leven nodig gehad om te leren God getrouw te achten (Hebreeën 11:11). Zo staat ze in de rij van geloofsgetuigen om ons aan te moedigen haar voorbeeld te volgen.

HET LAM VAN GOD

Lezen: Genesis: 22:1-19

Kerntekst: Genesis: 22:8

Abraham zei: God zal Zichzelf voorzien van het lam voor het brandoffer.

Hoe bekend dit Bijbelgedeelte ook is, ik kan het bijna niet met droge ogen lezen. We zien dat Abraham zich klaar maakt om gehoorzaam te zijn aan die onbegrijpelijke opdracht van God om Izak te offeren. Izak – de zoon van de belofte!

We zien vader en zoon met de knechten drie dagen trekken naar de plaats die God wees. In het zicht van de offerplaats blijven de knechten achter. Izak draagt het hout voor het altaar, Abraham het vuur en het mes. ‘Zo gingen zij beiden samen.’

Wat aangrijpend. Wat zal er omgegaan zijn in het hart van die vader? Alleen door het geloof in de belofte van God voor hem en zijn nageslacht (uit Izak!) kan hij deze tocht volbrengen. Door dat geloof kan hij Izak antwoorden: ‘God zal Zelf voor een offerlam zorgen.’ En Abrahams vertrouwen wordt niet beschaamd. God zorgt voor een offerlam en Izak mag leven. God herhaalt dan zijn belofte: ‘En in uw Nageslacht zullen alle volken van de aarde gezegend worden.’

Dat heeft God ten diepste waargemaakt in Zijn Zoon. In Jezus, onze Heere, die beladen met het hout naar de offerplaats Golgotha ging. Hij, als offerlam om voor onze zonden gedood te worden. Wat zal er in het hart van God de Vader zijn omgegaan, toen Hij Zijn aangezicht voor Zijn geliefde Zoon verborg! Toen Hij Zichzelf, uit liefde voor een verloren wereld, voorzag van dit Offerlam? Izak mocht leven – Jezus moest sterven. Vanwege Zijn dood en Zijn opstanding mag ik leven.

Duizend, duizend maal o Heer,
Zij U daarvoor dank en eer!

praktisch en bemoedigend dagboek voor vrouwen

In dit dagboek komt de Bijbel dichtbij. In een jaar wordt een groot deel van de Bijbel doorlopen. Elk nieuw Bijbelboek wordt voorafgegaan door een pakkende inleiding. Achterin is een leesrooster voor christelijke feestdagen opgenomen.

Sprankelend is geschreven door een enthousiast team van vrouwelijke auteurs, Esther Visser-Den Hertog begeleidde hen. Zij is psycholoog en volgde een masterstudie theologie.

'Sprankelend is diepgaand, niet zoetsappig, nuchter en heerlijk Bijbels. Iedere dag maakt nieuwsgierig naar de volgende.'

– Arenda Haasnoot in het
Nederlands Dagblad

ISBN 978 90 297 2477 7 NUR 707

9 789029 724777

www.uitgeverijvoorhoeve.nl

Voorhoeve